

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ
la proiectul de lege privind măsurile economice și sociale
anti-criză aplicabile pentru micșorarea impactului
generat de criza energetică și pandemia COVID-19
(nr. 54 din 24.02.2022)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, astfel fiind incidente prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Conform Notei informative, proiectul de lege are drept scop *"implementarea unui set de măsuri menite să optimizeze cheltuielile publice prin redirectionarea mijloacelor financiare către sectoarele care necesită intervenția urgentă a statului"*.

4. În sensul conținutului și argumentării proiectului supus avizării, atenționăm că, Nota informativă la proiectul de lege este întocmită cu unele abateri de la prevederile art. 30 din Legea nr.100/2017. Or, conform articolului menționat Nota informativă a proiectului de lege se întocmește conform modelului indicat în anexa nr. 1 din legea vizată.

5. Ținând cont de domeniul de reglementare și aplicare a normelor invocate, dar și de gradul de încadrare în sens conceptual a modificărilor

propuse în proiectul de lege, ale actelor normative referitoare acestui domeniu, considerăm oportun ca proiectul să fie consultat cu :

a) Ministerul Muncii și Protecției Sociale – în calitate de autoritate abilitată cu funcția de a elabora politici publice în domeniul muncii și protecției sociale, conform pct.5-7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.149/2021;

b) Ministerul Economiei – care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul economic și are misiunea de a propune intervenții justificate ale statului care urmează să ofere soluții eficiente în domeniul său de activitate, conform pct. 5 -7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2021;

c) Banca Națională a Republicii Moldova – în calitate de autoritate care are competențe nemijlocite în domeniul creditării la nivel național, conform competențelor stabilite în Legea nr. 548/1995.

6. Totodată reamintim că prevederile alineatului (4) din articolul 131 din Constituție consacră obligativitatea existenței acceptului prealabil al Guvernului în privința amendamentelor sau propunerilor legislative care **implică majorarea sau reducerea cheltuielilor**, veniturilor sau împrumuturilor drept o condiție imperativă, de la care nu poate deroga legislativul, nerespectarea acestui aspect în procesul legislativ, constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție în materie de legiferare în domeniul bugetar. Astfel, subliniem că, întru respectarea prevederilor menționate supra, dar și a art.58 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului, precum și Hotărârea Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, proiectul de lege va putea fi adoptat doar în condițiile în care modificările propuse vor fi acceptate de Guvern.

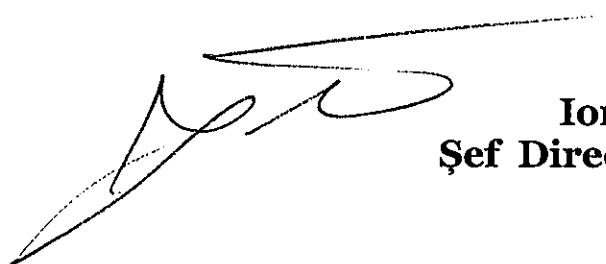
7. Cu referire la încadrarea proiectului în câmpul normativ existent, atragem atenția că, Parlamentul Republicii Moldova prin adoptarea Legii nr. 69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, a reglementat deja unele aspecte ale gestionării raporturilor de muncă în perioada stării de urgență.

Concomitent, relevăm că în conformitate cu art. 22 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, asediu și de război și a art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 privind declararea stării de urgență, întru atenuarea efectelor crizei energetice și pandemice Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova are atribuții depline de a întreprinde unele măsuri abordate în proiectul de lege supus avizării.

7. Cu scop de informare, relevăm că în Parlament a fost înregistrată o inițiativă legislativă cu nr. 55 din 24.02.2022 cu privire la stabilirea moratorului asupra controlului de stat la întreprinderile micro, mici și mijlocii. Astfel, în contextul crizei energetice și sanitare cu care se confruntă cetățenii Republicii Moldova și în mod special mediul de afaceri, prin proiect se propune instituirea unui moratoriu asupra controlului de stat, până la data de 31 decembrie 2022. În contextul respectării prevederilor art.56 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului care stabilesc că, în cazul când *"există mai multe proiecte de acte legislative în aceeași problemă, bazate pe aceeași concepție, comisia examinează fiecare proiect în parte și le propune Parlamentului pentru a fi înglobate în cel mai cuprinzător și rezonabil proiect pentru lectura a doua"*.

8. Suplimentar, se recomandă a se lua în considerare cele menționate în expertiza anticorupție a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova la proiectul vizat, unde se comunică că, normele propuse în proiect cad sub incidența unor riscuri inerente comiterii manifestărilor de corupție, or acestea instituie unele drepturi discreționare, ambiguități administrative la implementare și cerințe excesive care nu sunt corelate cu politicile statului.

În concluzie, fără a diminua importanța și necesitatea proiectului de lege avizat, relevăm că oportunitatea adoptării proiectului dat ține de prerogativa Parlamentului, cu luarea în considerare a sugestiilor prezentului aviz.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală